

Infrarød stråling

Utstyr

- 1 webkamera med manuelt fokus.
- Tegnestift eller lignende
- To biter med eksponert film (evt et polariseringsfilter), store nok til å dekke linsen
- Klar tape
- Saks
- Datamaskin

Se gjerne ESA-videoen om hvordan man kan hacke et webkamera til å se infrarødt:

https://www.esa.int/spaceinvideos/Videos/2017/06/Infrared_webcam_hack_-_using_an_infrared_webcam_to_observe_the_world_in_a_new_way_-_classroom_demonstration_video_VC15 (engelsk video).

1. Demontering av kamera
Skru av fokuseringen til linsen kan trekkes helt ut.
2. Fjern det infrarøde filteret
På innsiden av linsen sitter det en liten bit plast i rødt og grønt. Dette er et infrarødt filter.
Bruk en skalpell for å fjerne filteret – vær forsiktig så du ikke ødelegger filteret.

Skru linsen på igjen og kople webkameraet til datamaskinen. Kameraet er nå klart til bruk.

Tips! Dersom bildet ser for lyst ut er det fordi det er for mye lys som trengs å filtreres bort. Bruk polariseringsfilter eller to biter film og legg foran linsen (viktig at de legges vinkelrett på hverandre).

Du kan nå bruke dette kamerat til å se på hvordan objekter ser ut ved synlig lys og nær infrarødt lys.

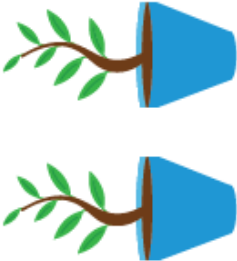
Du trenger

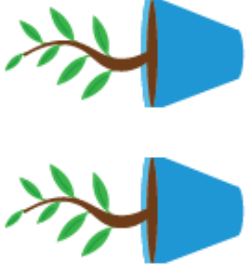
- Infrarødt kamera/kameraet du nettopp har modifisert
- Fjernkontroll
- LED lys
- Stearinlys
- Grønn levende plante og en kunstig plante

Se på de ulike objektene uten kamera (synlig lys). Se på det samme objektet gjennom kameraet (nær infrarødt)

Fyll inn tabellen s. 3

Etterarbeid: Se på resultatene og diskuter med de andre gruppene hvordan infrarødt lys kan hjelpe oss til å bedre forstå hva vi ser.

Objekt	Beskriv hva du observerer		Forklaring
	Synlig lys	Nær infrarødt lys	
<p>Fjernkontroll</p> 			
<p>Led lys vs. Stearinlys</p> 			
<p>Levende plante vs. Uekte plante</p> 			

Objekt	Beskriv hva du observerer		Forklaring
	Synlig lys	Nær infrarødt lys	
Fjernkontroll 	<p>Fjernkontrollen bruker infrarødt for å sende signaler. Når du trykker på knappen kan som regel ikke se noe eller bare et veldig svakt lys.</p>	<p>Dersom du gjør det samme men nå ser på gjennom infrarødt kamera så vil du se lyssignalet fra senderen.</p> <p>Tips: også noen kameraer på enkelte smarttelefoner kan se dette.</p>	<p>Fjernkontrollen brukes til å styre ting fra avstand, f.eks. en TV. Hvordan vet TV hvilken knapp du trykker på? Hver enkelt knapp sender ut et av/på signal med ulike bølgelengder innenfor infrarødt spekter, dette mønsteret er relatert til denne ene knappen. Derfor kan vi også se signalet som sendes når vi bruker infrarødt kamera.</p>
LED lys vs. Stearinlys 	<p>Både LED-lyset og stearinlyset sender ut lys, men de ser litt forskjellig ut. Øyet vårt oppfatter stearinlyset som et varmere lys enn LED-lyset som sender ut et mer hvitt lys.</p>	<p>Dersom vi ser på med infrarødt kamera, ser stearinlyset mye lysere ut enn LED-lyset.</p>	<p>Stearinlyset sender ikke bare ut synlig lys, men også varme. Noe varme kan være synlig i infrarødt spekter. Derfor ser stearinlyset sterkere ut gjennom infrarødt kamera. LED-lys sender ikke ut så mye infrarødt stråling, dermed ser det svakt ut gjennom kamera selv om vi med øynene oppfatter det som ganske klart lys.</p>
Levende plante vs. Uekte plante 	<p>Når du ser på de to plantene med øynene vil du oppfatte begge som grønne.</p> <p>Tips: Dersom den ekte planten har noen gule eller brune blader kan disse sammenlignes med de friske grønne bladene.</p>	<p>Når du ser på begge plantene vil du se at de grønne bladene i den levende planten ser mye lysere ut enn den uekte planten. De grønne og bruen bladene ser mørkere ut enn de grønne.</p>	<p>Levende planter reflekterer mye infrarødt stråling siden denne strålingen ikke er nødvendig for å drive fotosyntese. Det er svampvevet som reflekterer denne strålingen og infrarødt stråling kan derfor brukes til å gjenkjenne frisk plantestruktur.</p> <p>Denne strukturen er allerede ødelagt i de gule og grønne bladene og de vil derfor ikke sende ut så mye infrarødt stråling.</p>